

20655

OL/2010/64-S-I,II

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි)
முழுப் பதிப்புரிமையுடையது]
All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

64 S I,II

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙල) විභාගය, 2010 දෙසැම්බර්
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (சாதாரண தர)ப் பரீட்சை, 2010 டி.செம்பர்
General Certificate of Education (Ord. Level) Examination, December 2010

දෙවන බස - සිංහල	I, II	පැය තුනයි
இரண்டாம் மொழி - சிங்களம்	I, II	முன்று மணித்தியாலம்
Second Language - Sinhala	I, II	Three hours

දෙවන බස - සිංහල I இரண்டாம் மொழி - சிங்களம் I Second Language - Sinhala I

සැලකිය යුතුයි :

- (i) සියලු ම ප්‍රශ්නවලට උත්තර සපයන්න.
- (ii) අංක 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල, දී ඇති (1), (2), (3), (4) උත්තරවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැලපෙන හෝ උත්තරය තෝරා ගන්න.
- (iii) ඔබට සැපයෙන උත්තර පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරෙන්, ඔබ තෝරා ගත් උත්තරයෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (X) ලකුණ යොදන්න.
- (iv) එම උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, ඒවා පිළිපදින්න.

கவனிக்க :

- (i) எல்லா வினாக்களுக்கும் விடை எழுதுக. வினாத்தாள் I இற்கு 40 புள்ளிகள் வழங்கப்படும்.
- (ii) 1 தொடக்கம் 40 வரையுள்ள வினாக்கள் ஒவ்வொன்றிலும் (1), (2), (3), (4) என எண்ணிடப்பட்ட விடைகளில் சரியான அல்லது மிகப் பொருத்தமான விடையைத் தெரிவுசெய்க.
- (iii) உமக்கு வழங்கப்பட்டுள்ள விடைத்தாளில் ஒவ்வொரு வினாவுக்கும் உரிய வட்டங்களில் உமது விடையின் எண்ணை ஒத்த வட்டத்தினுள்ளே புள்ளியை (X) இடுக.
- (iv) அவ்விடைத்தாளின் பிற்பக்கத்தில் தரப்பட்டுள்ள மற்றைய அறிவுறுத்தல்களையும் கவனமாகப் பின்பற்றுக.

Note :

- (i) Answer all questions.
- (ii) In each of the question from 1 to 40, pick one of the alternatives (1), (2), (3), (4) which you consider is correct or most appropriate.
- (iii) Mark a cross (X) on the number corresponding to your choice in the answer sheet.
- (iv) Further instructions are given on the back of the answer sheet. Follow them carefully.

● අංක 1 සිට 5 තෙක් ප්‍රශ්නවල තද කළ අකුරින් යෙදෙන පද වෙනුවට කටහිර අකුර යෙදිය හැකි වඩාත් සුදුසු පදය තෝරන්න.

1 தொடக்கம் 5 வரையுள்ள வினாக்களில் தடித்த எழுத்தில் உள்ள சொல்லுக்குப் / சொற்களுக்கு பேச்சுமொழிக்கு ஏற்றதாக இடத்தக்க மிக உகந்த சொல்லைத் தெரிந்தெடுக்க.
Select the most suitable spoken form for the words printed in thick type in questions No. 1 to 5.

1. කාහින සංගමයේ රැස්වීම අදයි.
(1) සාහිනය (2) සාහිනය (3) සාහින (4) සාහිනයය
2. එහෙමයි අද ම ගිහිත් එන්න.
(1) ගිහිනෙන් (2) ගිහිනෙන් (3) ගිහි-එන්න (4) ගිහින්න
3. ඔයා හරියට මහත් වෙලා.
(1) මහත්තෙලා (2) මහත්වෙලා (3) මහත්දෙලා (4) මහතවෙලා
4. එන්න වැඩි ඉවරයි.
(1) වද්දෙවෙඩ (2) වන්නෙවෙඩ (3) වන්නෙවුඩ (4) වන්නවුඩ
5. අපියා රස්සාවෙන් අහක්වුනා.
(1) අහක්කුනා (2) අහක්වුනා (3) අහක්කුනා (4) අහක්උනා

- අංක 6 සිට 10 තෙක් ප්‍රශ්නවල ඇතුළත් වාක්‍ය, උපදේශය/පණිවුඩය/අවවාදය/විධානය/ප්‍රාර්ථනය යන ඒවා අතුරින් කවරකට අයත් දැයි තෝරන්න.

6 தொடக்கம் 10 வரையுள்ள வினாக்களில் இடம்பெறும் வாக்கியங்களை அறிவுறுத்தல்/ செய்தி/ ஆலோசனை/ கட்டளை/ பிரார்த்தனை என்னும் பகுதிகளிடையே எதற்குரியது எனத் தெரிச.

Select the appropriate categories instruction, message, advice, order, wish. for the sentences given in questions No. 6 to 10.

6. මෙහි දිය නැමෙන් වළකින්න.
 (1) උපදේශය (2) අවවාදය (3) පණිවුඩය (4) ප්‍රාර්ථනය
7. මබට යහපතක් ම වේවා !
 (1) විධානය (2) ප්‍රාර්ථනය (3) උපදේශය (4) පණිවුඩය
8. කරුණාකර මෙතැනින් මාරුවෙනු.
 (1) උපදේශය (2) ප්‍රාර්ථනය (3) විධානය (4) පණිවුඩය
9. නිදහස් උත්සවයට දැන් සිටම සැරසෙමු.
 (1) පණිවුඩය (2) අවවාදය (3) විධානය (4) ප්‍රාර්ථනය
10. උඩඟු කම විනාශයට මුල වේ.
 (1) අවවාදය (2) ප්‍රාර්ථනය (3) පණිවුඩය (4) උපදේශය

- අංක 11 සිට 14 තෙක් ඇති වාක්‍යවල හිස්තැනට ගැළපෙන වචනය තෝරන්න.

11 தொடக்கம் 14 வரையுள்ள வாக்கியங்களில் வெற்றிடங்களுக்குப் பொருத்தமான சொல்லைத் தெரிந்தெடுக்க.

Select the most suitable word to fill the blank in each sentence in questions No. 11 to 14.

11. අද දේශනය අහන්න හොඳයි නේ ද?
 (1) එනවා (2) පැමිණීම (3) එන්න (4) ආවොත්
12. මම කුමක් දැයි මට නොනේරේ.
 (1) කියනවා (2) කියනු (3) කීවාම (4) කියන්නේ
13. පරිසරය පුද්ගලයාගේ ආයුෂ වැඩි වෙයි.
 (1) රකින (2) රැකීම (3) රැකි (4) රැකුණු
14. මට දුක් ඇයි ?
 (1) දෙනවා (2) දීම (3) දුන්නේ (4) දේන්නේ

- අංක 15 සිට 19 තෙක් ඇති පද පේළි අතුරින් නිවැරදි වශේදී ඇති පදය තෝරන්න.

15 தொடக்கம் 19 வரையுள்ள வினாக்களில் உள்ள சொற்களின் வரிசைகளிடையே சரியாக இடப்பட்டுள்ள சொல்லைத் தெரிந்தெடுக்க.

Select the correct word in each group of words in questions No. 15 to 19.

15. (1) කාලෝචිත (2) කාලෝචිත (3) භාලෝචිත (4) කාලෝචිත
16. (1) බෙහියම (2) පෙහියම (3) බැහියම (4) පැහියම
17. (1) අන්දගාර (2) අන්ධකාර (3) අන්ධගාර (4) අන්දකාර
18. (1) නිජසද්ද (2) නිජගබ්ද (3) නිජගබ්ද (4) නිජගබ්ද
19. (1) ප්‍රධානියා (2) ප්‍රදනියා (3) ප්‍රධානියා (4) ප්‍රදනියා

20. உணர்ச்சியற்ற கிவர்டீ வாயை நேர்ந்த.
இலக்கண வழுவுற்ற வாக்கியத்தைத் தெரிந்தெடுக்க.

Select the grammatically correct sentence.

(1) சனாதிபதிக்கு கமிஷனரின் கமிஷனரி.

(2) சனாதிபதிக்கு கமிஷனரின் கமிஷனரி.

(3) சனாதிபதிக்கு கமிஷனரின் கமிஷனரி.

(4) சனாதிபதிக்கு கமிஷனரின் கமிஷனரி.

● கேள்வி 21 இல் 25 வரை கேள்விகளில் உள்ள சொற்களின் பொருள் மாற்றித் தேர்ந்தெடுக்க.

21 தொடக்கம் 25 வரையுள்ள வினாக்களுக்கு தொடக்கத்தில் தரப்பட்டுள்ள சொல்லை ஒத்த சொல்லைத் தேர்ந்தெடுக்க.

Select the synonym of word given in questions No. 21 to 25.

21. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

22. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

23. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

24. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

25. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

● கேள்வி 26 இல் 30 வரை கேள்விகளில் உள்ள சொற்களின் பொருள் மாற்றித் தேர்ந்தெடுக்க.

26 தொடக்கம் 30 வரையுள்ள வினாக்களுக்கு தொடக்கத்தில் தரப்பட்டுள்ள சொல்லுக்கு எதிர்க்கருத்தைத் தெரிந்தெடுக்க.

Select the antonym of word the word given in questions No. 26 to 30.

26. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

27. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

28. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

29. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

30. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

● கேள்வி 31 இல் 35 வரை கேள்விகளில் உள்ள சொற்களின் பொருள் மாற்றித் தேர்ந்தெடுக்க.

31 தொடக்கம் 35 வரையுள்ள வினாக்களுக்கு தொடக்கத்தில் தரப்பட்டுள்ள சொல்லுடன் எவ்வித தொடர்பும் இல்லாத சொல்லைத் தேர்ந்தெடுக்க.

Select the suitable word which is completely unrelated to the word given in questions No. 31 to 35.

31. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

32. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

33. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

34. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

35. கடின : (1) கடின (2) கடின (3) கடின (4) கடின

- අංක 36 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති ප්‍රකාශ වෙනුවෙන් යෙදිය හැකි හිඟ වචනය තෝරන්න.
36 தொடக்கம் 40 வரையுள்ள வினாக்களுக்கு சீர்தரப்பட்டுள்ள சொற்றொடர்களுக்குப் பதிலாக இடத்தக்க தனிச் சொல்லைத் தெரிந்தெடுக்க.

Select the suitable single word for the group of words given in questions No. 36 to 40.

36. රාත්‍රි කාලයේ හැසිරෙන්නා
(1) නිශාවරයා (2) ජලවරයා (3) වනවරයා (4) වන්දයා
37. කණුව මිහිර දනවන
(1) කන්කලු (2) මනකල් (3) සිත්කලු (4) සුමිහිරි
38. ජනයාගෙන් හිස්ව ඇති
(1) ජනප්‍රිය (2) ජනාකීර්ණ (3) ජනශූන්‍ය (4) ජනාධික
39. තම දේශයට ආදරය කරන්නා
(1) දේශගවේශකයා (2) දේශාටකයා (3) දේශප්‍රේමියා (4) දේශහිතෙමියා
40. කිසියම් ස්ථානයකට අළුතෙන් පැමිණි තැනැත්තා
(1) ආගන්තුකයා (2) නේවාසිකයා (3) අන්තේවාසිකයා (4) සහෘදයා

agaram.lk

ඉතිහාසය
සිංහලයාගේ

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි]
முழுப் பதிப்புரிமைவுடையது]
All Rights Reserved]

ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka
64 S I,II

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය, 2010 දෙසැම්බර්
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (சாதாரண தர)ப் பரீட்சை, 2010 டி.செம்பர்
General Certificate of Education (Ord. Level) Examination, December 2010

දෙවන බස - සිංහල I, II
இரண்டாம் மொழி - சிங்களம் I, II
Second Language - Sinhala I, II

දෙවන බස - සිංහල II இரண்டாம் மொழி - சிங்களம் II Second Language - Sinhala II

- I කොටසේ අංක 1 හා 2 ප්‍රශ්න දැනුවත් ව II හා III කොටස්වලින් එක ප්‍රශ්නය බැගින් තෝරාගෙන ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු ලියන්න.
பகுதி I இல் 1 ஆம் 2 ஆம் வினா உட்பட பகுதி II பகுதி III இல் ஒவ்வொரு வினாவையேனும் தெரிவு செய்து எல்லாமாக நான்கு வினாக்களுக்கு மாத்திரம் விடை எழுதுக.
Answer only four questions including questions No. 1 and 2 in Part I and selecting one question from each Part II and Part III.

I කොටස / பகுதி I / Part I

- පහත දක්වන මාතෘකාවලින් එකක් ගැන වචන 150 ක පමණ රචනයක් ලියන්න.
பின்வரும் தலைப்புகளுள் ஒன்றைப் பற்றி ஏறத்தாழ 150 சொற்களில் சுட்டுரை எழுதுக.
Write an essay of about 150 words on any one of the following topics.
(i) ළමා පරපුර සතු වගකීම්
(ii) පාසල තුළින් ලබන අධ්‍යාපනය
(iii) අපේ රටේ ස්වාභාවික සම්පත්
(iv) විදුලි බලය අපතේ නොයවනු.
(v) පොදු දේපළ ආරක්ෂා කරවනු.
- පහත දක්වන "අ" යටතේ ඇති වාක්‍යවල කළු කර ඇති පද සුදුසු පරිදි ගලපා "ආ" යටතේ එන වාක්‍යවල හිස්තැන් සම්පූර්ණ කර මෙහි පිළිතුරු පත්‍රයෙහි ලියන්න.
"අ" நிரலில் தடித்த எழுத்தில் உள்ள சொல்லுக்குப் பொருத்தமான சொல்லை "ආ" நிரலில் உள்ள வெற்றிடத்திற்குப் பொருத்தமான வகையில் පුර்த்தි செய்தු உமது விடைத்தாளில் மீண்டும் எழுதுக.
Fill the blanks in the sentences in "අ" with the suitable form of the words in thick type in the sentences in "ආ" and write them in your answer script.

"අ"	"ආ"
(i) පාසල් බස් රිය එනතුරු ළමයි සිටිති. බලාසිටින්නේ පාසල් බස් රිය එනතුරු ය.
(ii) මාමා මල්ලි සමග නිවසට පැමිණියේ ය.	මල්ලි මාමා සමග නිවසට
(iii) අම්මා ද මාමි ද වෙළෙඳපොළට ගියෝ ය. වෙළෙඳපොළට ගියෝ ය.
(iv) මව දරුවන් පෝෂණය කරයි.	මව විසින් පෝෂණය කෙරෙයි.
(v) ආනා මුහුදට ගලා බසියි. මුහුදට ගලා බසියි.
(vi) අපි නුමලා කැඳවන්නෙමු.	නුමලා කැඳවන්නෙමු.
(vii) ළමයෙක් අප දෙස බලා සිටියේ ය.	අපි දෙස බලා සිටියෙමු.
(viii) පියා හෝ මව හෝ රැස්වීමට ආවාය.	මව හෝ පියා හෝ රැස්වීමට
(ix) ශ්‍රීකිකර්ණ දුටුදී ළමයි ප්‍රීති සෝභා පැවැත්වූහ.	ළමයින් ප්‍රීති සෝභා පවත්වූදී දිවූහ.
(x) අපි මිනිසුන් වැඩ කරන තැනට ගියෙමු.	අප ගියේ වැඩ කරන තැනට ය.

II කොටස

- 3 හා 4 යන ප්‍රශ්නවලින් එකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
3, 4 என்னும் வினாக்களுள் ஒரு வினாக்களுக்கு மட்டும் விடை எழுதுக.
Answer one question from questions No. 3 and 4.
3. වචන සංඛ්‍යාව 25 ක් පමණ වන සේ පහත දැක්වෙන පාඨය සාරාංශ කොට ලියන්න.
பின்வரும் உரைப் பகுதியைச் சுருக்கி 25 சொற்களில் எழுதுக.
Write a summary of the following passage in about 25 words.

තමා අවට ලෝකය ගැන තොරතුරු දැන ගැනීමට මිනිසා තුළ ඇත්තේ නිම නො වන ආශාවකි. තොරතුරු දැන ගැනීම සඳහා අද ලෝකයේ භාවිත වන ක්‍රමවේද රාශියකි. ඒ අතුරෙන් සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියට දායක වෙමින් මහත් වේගයකින් ඉටු කරමින් පුවත්පත, ගුවන් විදුලිය හා රූපවාහිනිය මාධ්‍ය ලෝකයේ ප්‍රබලයන් බවට පත්ව ඇත. මේ හැරුණු විට සන්නිවේදන ලෝකයේ ශක්තිවන්තයා බවට වන්දිකා තාක්ෂණය පත්ව ඇත. ලොව සිදුවන මිනුම් සිදුවීමක් මොනොතකින් මුළු ලෝකයට ම දැනගැනීමට හැකියාව එමගින් උදව් තිබේ. මේ අනුව සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ ප්‍රබලත්වය හේතු කොටගෙන මුළු ලෝකයම එක ම ගම්මානයක් බවට පත්වී ඇති බව පෙනේ.

4. පහත දැක්වෙන කොටස ලිඛිත භාෂාවෙන් ලියන්න.
பின்வரும் உரைப் பகுதியை எழுத்து மொழியில் எழுதுக.
Write the following passage in written language.

පාසලේ අපේල් නිවාඩුව ලැබුණේ ගිය සතියේ. අප බලා සිටියේ සිංහල හා හින්දු අලුත් අවුරුද්ද එනතුරු ය. මෙවර අලුත් අවුරුද්ද වෙනදට වඩා ප්‍රීතීමත් එකක්. පිරවට සිටින අපේ නැන්දන් මාමාත් එන බව දන්වා තිබුණා. ඒ අය සමග නංගින් මල්ලීන් එන නිසා අපි සිටියේ හරිම සතුටකින්. ඔවුන් අපට කැපි බෝග ගෙනෙන බවත් දන්වා තිබුණා. අම්මා හා තාත්තා අලුත් අවුරුද්ද වෙනදට වඩා ජයට ගන්නට හිතන බව පෙනුණා. තාත්තා ගෙවල් සෝද පිරිසිදු කර අලුතෙන් තිත්තන් ගැවා. අම්මා ජනෙල් දෙවල්වලට අලුත් තිරරේදි දම්මා. දන්නම් නිවසට හරිම ලස්සන පෙනුමක් ඇවිල්ලා.

III කොටස

- 5 හා 6 යන ප්‍රශ්නවලින් එක් ප්‍රශ්නයකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
5 ஆம் 6 வினாக்களுள் ஒரு வினாவுக்கு மாதிரியும் விடை எழுதுக.
Answer only one question from questions No. 5 and 6.

5. ඔබ පාසලේ පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇති සිංහල භාෂා කථික කරගත ක්‍රියාකාරීත්වයේ දී ආරාධිත දේශනය පැවැත්වීමට මහාචාර්ය ධර්මික අලහකෝන් මහතාට ආරාධනය කිරීම සඳහා සුදුසු ලිපියක් ලියන්න. පාසලේ සිංහල භාෂා සංගමයේ ලේකම් ඔබ යැයි සිතන්න. (වචන 70 - 75 අතර ප්‍රමාණවත් ය.)

කැමැත්ත

පහත සඳහන් වන්නේ සාරාංශී සමූහ ව්‍යාපාර ආයතනයට දුරකථන ක්‍රියාකරවන්නකු බඳවා ගැනීම සඳහා පළ කළ දන්වීමකින් උපුටාගත් කොටසකි.

- ශ්‍රී ලාංකීය පුරවැසියකු වීම
- අ.පො.ස. (සා.පෙළ) සමත්ව තිබීම
- වයස අවුරුදු 20 - 25 අතර වීම
- සිංහල, දෙමළ, ඉංග්‍රීසි භාෂා පිළිබඳ මනා දැනුමක් තිබීම
- දුරකථන ක්‍රියාකරවන්නකු ලෙස ලබා ඇති පලපුරුද්ද

ඉහත සුදුසුකම් සපුරා ඇති අයකු වන ඔබට මෙම තනතුර සඳහා අයදුම් කිරීමට අවශ්‍යව ඇත. අදාළ ආයතනයට යැවීම සඳහා ඔබේ ජීව දත්ත ඇතුළත් අයදුම්පතක් සකස් කරන්න.

6. පහත දැක්වෙන දෙමළ / ඉංග්‍රීසි වාක්‍ය සිංහලට පරිවර්තනය කරන්න.
பின்வரும் தமிழ் / ஆங்கில வாக்சியங்களளை சிங்களத்தில் மொழி பெயர்க்க.
Translate the following Tamil / English sentences into Sinhala.

- (i) அவர்கள் மிக விரைவாக ஓடுகிறார்கள்.
- (ii) அறிவு இடைவெளியை இணைக்கும் பாலமாக இணையம் உதவுகிறது.
- (iii) ஒவ்வொரு வருடமும் அதிக எண்ணிக்கையான உல்லாசப் பயணிகள் இலங்கைக்கு வருகின்றனர்.
- (iv) எமது சுற்றுடலை பாதுகாப்பது எங்கள் பொறுப்பாகும்.
- (v) அலெக்சாண்டர் கிரகம்பெல் தொலைபேசியைக் கண்டுபிடித்தார்.

- (i) They are running very fast.
- (ii) Internet helps to bridge the knowledge gap.
- (iii) Each year large number of tourists visit Sri Lanka.
- (iv) It is our responsibility to protect our environment.
- (v) Alexander Graham Bell is the inventor of the telephone.